

Пише: Мирјана Радојичић
понедељак, 31 јул 2017 10:39

Бројне су реакције на позив на "унутрашњи дијалог" о питању Косова и Метохије који је ових дана упућен са највишег политичког места у држави, а усред преговора између српске и албанске стране који се о истом питању већ дуже време воде далеко од граница Србије. У тексту који следи најпре ћемо се осврнути на два оглашавања тим поводом која пристижу из институције која следи за збирно место свеколике српске памети, креативности, а према претпоставци, и националне одговорности; остала која су се наша у фокусу наше пажње потписује неколико српских државних званичника.

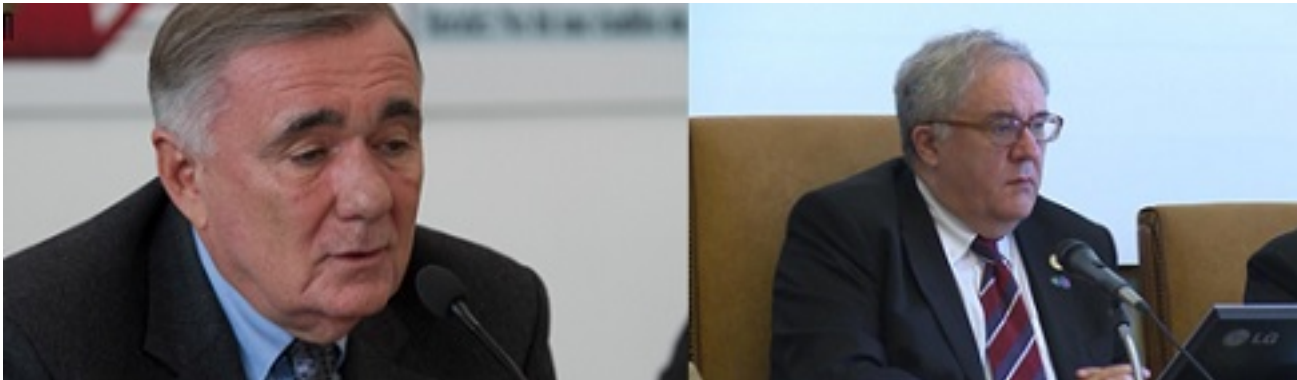

У првопоменутих реаговањима на покренути иницијативу, уз добродошлицу истој, изричито се упозорава да Србија ни данас ни убудуће нипошто не сме да посегне за ратом као начином разрешавања било ког, па ни територијалног спора са косметским Албанцима . "После педесет година проживљених у 20. веку, сигуран сам да Србија више никада не сме ратовати. То би требало да буде црвена линија у дијалогу о Косову унутар нашег друштва", поручује један од поменутих српских "бесмртника". Други се неколико дана доцније огласио на готово идентичан начин, уз појашњење да је реч о питању "на којем се прелама судбина српског народа", те да стога "сви имамо обавезу да изнесемо свој став", јер "дијалог и разговор, а не рат, јесте пут којим треба да се иде како би се превазишли вишевековни неспоразуми два народа".

Пише: Мирјана Радојичић
понедељак, 31 јул 2017 10:39

Оставимо овом приликом по страни иначе истраживачки веома занимљиву чињеницу да речене поруке стижу са националне адресе којој у сасвим скорој прошлости проратни сентименти и ставови, а по гдекад и практично деловање, нису били нимало страни, напротив, и осврнимо се на једну веома озбиљну политичку импликацију изреченог.

Најпре, једно кратко подсећање. "Златно" правило у теорији о политичком преговарању, посебно оном између дуго и дубоко сукобљених страна, каже да се у јавном или тајном наступу једне од њих према оној другој никада не сме изричито и недвосмислено искључити ни посезање за оним ултимативним, ратним средствима за, привремено или трајно, разрешење спора. То се, дакле, не чини ни онда када је дотична страна сасвим сигурна да у конкретном случају реченим, оружаним средствима његовог могућег третирања ни у блиској ни у даљој будућности прибећи неће. Поступи ли другачије она засигурно деградира своју, а ојачава преговарачку позицију супарничке стране којој у таквим околностима више ништа крупно не стоји на путу да у текућем дијалогу максимализује своје захтеве и спокојно очекује њихово испуњење. Тиме се истовремено шаљу охрабрујући политички сигнали и другим потенцијалним претендентима на политичку драгоценост која је предмет конкретног спора, а који с наглашеном пажњом прате ток и исход таквих преговора, и с обзиром на њих артикулишу своју политичку платформу.

Рат, односно латентна или манифестна претња њиме мора, дакле, бити све време присутна као снажан преговарачки "адут" који ће драстично подићи цену сопственим предлозима, односно евентуалном одбијању супротне стране да их озбиљно размотри и у коначници преговора бар једним делом прихвати. Јер, чак и у том случају се може озбиљно рачунати на прихватање само дела онога што се предложило, или захтевало, али ће тај део јамачно бити много већи него што би био да се у преговоре ушло са унапред "положеним оружјем" и, што је још важније, са обзиром да је "положено". На том, "гвозденом закону" дипломатије, ништа, нажалост, или на срећу, не може да промени домаћој јавности упућени мелодрамски "аргумент" једног од цитираних академика о "нашој деци" које "немамо довољно да бисмо их слали у још један рат". Али, засигурно може снажно да обрадује оне који седе с друге стране преговарачког стола, о чему сведоче реакције на изречено које су промптно пристигле из редова косметских

Албанаца.

Но, и независно од тога које политичко средство би било пожељно, а које могуће употребити у дрешењу косметског "Гордијевог чвора" и да ли је упутно разглашавати то *urbi et orbi*

, бизарна је чињеница да је то дрешење стављено на политичку агенду у глобално-политичким околностима у којима се из дана у дан све јасније редефинишу позиције сигурних српских савезника међу великим силама – од донедавних "аутсајдера", малих и мало значајних међународно-политичких "играча", до данашњих крупних и незаобилазних фактора светске политике без којих ни у скорој будућности неће моћи бити перфектуиран ниједан, ни мање озбиљан и сложен политички спор него што је српско-албански.

Утолико, време у овом тренутку, сасвим супротно истим поводом изреченоме са једне од оних другопоменутих, српских политичких адреса, ради за нас и нашу косовско-метохијску политичку ствар. Другим речима, све што се у овом тренутку нуди за преговарачким столом у вези са њом, а нуди се веома мало, моћи ће се добити и у неком тренутку у будућности, и уз то, засигурно, и много шта приде. Стога, актуелно самоиницијативно и драговољно форсирање "дефинитивног разрешења косметског случаја" као, како је ових дана речено са још једне високе државне адресе, "досадног камичка у српској националној ципели" (?!), може бити ваљано протумачено само у једном кључу – као свесно и циљно делање у корист супарничких, и ко зна чијих све још, а подривање сопствених државних и националних интереса. И, ту невеселу чињеницу неће засигурно моћи да доведе у питање ни посезање за, опет, разуме се, "нашом децом", којој се "нипошто не сме оставити у наслеђе један у толикој мери тежак, а нерешен национални и државни проблем", како је ових дана упозорено са још једног високог политичког места у држави.

Позив на дијалог и коментари - "наша деца", преговарачка правила и предаја унапред

Пише: Мирјана Радојичић
понедељак, 31 јул 2017 10:39

